

Stankovské zvesti

Obecné noviny pre Stankovany a Rojkov www.stankovany.sk/zvesti

Toľko ľudí na Mikuláša ešte nebolo

Sviatok svätého Mikuláša je, najmä pre deti, dňom, ktorý zahŕňa sladké tajomstvo.

Ak poslúchali, Mikuláš im pod rúskom tmy vložil do čižmičiek maškrtky.

Mikuláš prišiel aj so sprievodom, ktorý tvorili anjeli a čerti, pred stankovský kostol. V dedine máme dobré a poslušné deti, veď Mikuláš k nám chodí každý rok.

Avšak teraz sa vyparádil do nových šiat a aj darčeky boli štedrejšie. Aby sa nezahanbil ani stromček, aj ten sa obliekol do žiarivých farieb. Stromček rástol na Kúte, avšak zavádzal elektrickému vedeniu, preto ho museli spiliť. Tým sa ale jeho osud nezavřil, ešte posluží ako symbol Vianoc počas celých sviatkov. Starosta Rudolf Baleja prisľúbil, že o rok bude stromček z inej časti Stankovian a v tejto tradícii sa bude pokračovať aj naďalej.

Pod žiarivým stromčekom recitovalo básničky takmer 150 detí. Tie ale neboli samé, podporiť ich prišli aj rodičia a starí rodičia. Dovedna sa pred kostolom stretlo do 400 ľudí, ktorí s nadšením sledovali fešáka Mikuláša a jeho roz-

právkový sprievod. O kultúrny program sa postarali detičky z miestnej základnej a materskej školy, ktoré pilne nacvičovali s pani učiteľkami a vychovávateľkami.

Koľko bolo radosti, jasotu a piskotu, keď na vyparádenom koči, ktorý ťahal koník, prišiel túžobne očakávaný patrón dobrých detí. Mikuláš mal slávnostný ornát a novú mitru, teda biskupskú čiapku. O jeho oblečenie sa postaral správca farnosti Miloš Labaš.

A brada? O tú sa zaslúžil predsa Mikuláš, rastie mu už dlhé desaťročia, počas ktorých teší poslušné deti na celom svete. Dvaja okrídlení anjeli posmeľovali deti a čerti, tí ich iba varovali, aby poslúchali aj v nasledujúcom roku. Takí boli zamaskovaní, že veru do teraz nevieme, či boli skutoční alebo naozaj zleteli z neba, či vystúpili z pekla.

Anjeliškovia, pomocníci Mikuláša, rozdali 155 balíčkov so

» Mikuláša v novom šate sprevádzali dvaja anjeliškovia

sladkosťami. „Zvyšok putoval do škôlky a našim erkárom,“ povedal starosta Rudolf Baleja. Dvesto balíčkov daroval obci sponzor, brnenská firma Tenza, ktorá stavia u nás kanalizáciu.

Nové osvetlenie v bledomodrých tónoch vyšlo na 800 eur. Polovica putovala z obecného rozpočtu, druhú polovicu zaplatili urbár a správca farnosti.

Ľudia hodnotili návštevu Mikuláša veľmi pozitívne, detičky si pochutnali na sladkosťach a s rodičmi strávili krásny podvečer.

Čo ale trochu zamrzelo, boli poznámky niektorých prítomných, ktorým chýbalo varené víno. Preto sme sa spýtali starostu Rudolfa Baleju, prečo Mikuláš nenalial dospelým do pohárov. „Stretnutie s Mikulášom pod stromčekom je podujatie, ktoré je určené vyslovene pre deti. Je to sviatok, ktorý je venovaný výlučne im. Nie je veľmi vhodné a dôstojné, aby sme z toho robili akciu pre dospelých s alkoholom. Ten pod vianočný stromček a k detskému podujatiu nepatrí,“ vysvetlil starosta.

text: SZ
foto: Ján Buliak,

**Krásne a veselé vianočné sviatky, nech šťastie
a rodinná pohoda tečú vo vašich príbytkoch prúdom.
Do nového roka oceán šťastia, more lásky,
rieku priateľstva a potok zdravia, pramienok nádeje
a ani kvapku sklamaní čitateľom Stankovských zvestí
praje**

redakcia a obecný úrad

EDITORIAL

Čo sú obecné noviny? Aká je ich úloha a aké majú miesto v živote ľudí v obci?

Naše Stankovské zvesti vstupujú do piateho ročníka, možno práve preto si pokladám za povinnosť priblížiť ich význam. No zároveň reagujem na nie veľmi príjemné obvinenia, že noviny slúžia súkromným záujmom a informácie v nich sú nevyvážené, teda neobjektívne.

Úlohou obecných novín je prinášať informácie o mieste, kde človek žije svoj každodenný život. Najmä praktické informácie, ktoré ľuďom pomáhajú lepšie sa orientovať a byť „v obraze.“

Ďalšou úlohou je posilňovať ich lokalpatriotizmus tým, že prinášajú zaujímavé informácie o histórii, podujatiach a výnimočných ľuďoch. Všetky významy majú jeden spoločný bod a tým je človek žijúci v obci. Ten je stredobodom záujmu celej redakčnej rady, ktorá sa za päť rokov vytvorila a úspešne spolupracuje.

Robíme tak bez toho, aby sme presadzovali naše politické a sú-

kromné záujmy a názory. Tie v novinách nemajú miesto a za tým si ako šéfredaktor stojím. Každé číslo vytvárame s čistým svedomím.

Objektivita a teda aj pravdivosť článkov je zaručená tým, že vychádzajú z nezávislých zdrojov. Tým sú uznesenia obecného zastupiteľstva, ktoré sú overované poslancami zastupiteľstva. To tvorí deväť ľudí, ktorých ste si slobodne zvolili vo voľbách a zároveň vychádzame zo správ hlavného kontrolóra. Nič objektívnejšie v obci už nejestvuje. A keďže redakčná rada si hlboko váži dôveru ľudí, jej hlavným cieľom je prinášať pravdivé informácie, aj keď sú nie vždy príjemné. Noviny nie sú politickým ringom ani súkromným odkazovačom.

Stojíme pred najkrajšími sviatkami roka. Znamenajú pokoj a vzájomné porozumenie. Aj keď je škoda, že ľudia sú niekedy k sebe viac láskaví len preto, že im to prikazuje kalendár, predsa len, želim vám, v mene celej redakčnej rady, aby ste mali Vianoce v srdciach po celý nadchádzajúci rok.

*Lubica Kubišová,
šéfredaktorka*

KOMISIE

Činnosť komisie pre rozvoj vzdelávania a kultúry mládeže a športu pri OZ v Stankovanoch.

Komisia pracuje v staronovom zložení pod vedením jej predsedu Milana Matejka a členov Jána Buliaka, Vendelína Čieška, Ľudmily Bartošovej, Stanky Luckej, Mariána Gašpera a Jaroslava Štraku. V názve komisie sa spomína oblasť školstva, preto sme úzko spolupracovali s miestnou školou na kultúrnych akciách a cez poslancov komisie riešili problémy prevádzky školy.

V kultúrnych podujatiach sme prispeli ich organizáciou a kultúrnym programom. Jednalo sa o školský karneval, organizovanie fašiangového sprievodu v Stankovanoch aj Rojkove, oslavy k Dňu matiek, stavenie mája pred kostolom programom a zabezpečením organizovania podujatia k 110. výročiu vysvätenia kostola, októbrového podujatia účta k starším, pomoc pri organizovaní športového futbalového

ho turnaja na miestnom ihrisku, detských akcií športových hier v Stankovanoch a športového dňa v Rojkove. Komisia si taktiež prezrela a vyhodnotila najkrajšiu záhradku v obci a ich majitelia odmenenila. Mikulášsky večerok a vianočný koncert bol vyvrcholením práce komisie, pre jeho organizovanie, program a ozvučenie.

Okrem uvedených podujatí sme organizovali aj brigádnické akcie, predovšetkým na miestnom cintoríne, a to úpravu a skrášlenie prostredia okolo miestneho kríža a Domu smútku ako aj v lyžiarskom areáli v Rojkove.

Rok 2011 si už pomaly podáva ruky s nasledujúcim a sme radi, že sa nám podarili splniť takmer všetky úlohy, ktoré sme si vytýčili.

Na záver roka mi dovoľte, aby som menom komisie, všetkým spoluobčanom poprial pokojné a veselé Vianoce a veľa zdravia, šťastia a životného elánu do roku 2012.

Vendelín Čieško

Obsah

čo nájdete v Stankovských zvestiach

Obecné zastupiteľstvo 3-4
OZNAMY 3-4

Zvesti 4-7

Nová asfaltka 4

Naši dôchodcovia 5

Čo je nové s diaľnicou? 5

Oprava stanice 5

Spoločenská kronika 5

Rok vo futbale 6-7

Stankovské prezývky 10

ŠPECIÁL 8-12

Vianoce na Podšipe 8

Príhovor starostu 9

Odkedy sú Vianoce 11
Tichá noc 11

Príhovor správcu farnosti 12

Redakcia

Stankovské zvesti
Obecné noviny pre Stankovany
a Rojkov
www.stankovany.sk/zvesti
štvrtročník - šírený bezplatne
Číslo 1, ročník V.
december 2011
Vydavateľ: Obecný úrad
Stankovany
stankovskezvesti@centrum.sk
náklad: 380 ks
EV 3939/09

Stankovské zvesti

šéfredaktorka:
Mgr. Lubica Kubišová,
zástupkyňa šéfredaktorky:
Ing. Mária Straková
redakcia: *Vendelín Čieško,*
Alojz Hello, Anton Chorvát, Milan
Matejka,
Mgr. Pavol Škuta,
JUDr. Vladimír Urban
grafická úprava a sadzba
textu: *Mgr. Lubica Kubišová,*
spolupracovali: *Eva Straková*

Texty neprešli jazykovou úpravou. Redakcia si vyhradzuje právo na apretáciu rukopisov a ich neuverejnenie.

UZÁVIERKA BUDÚCEHO ČÍSLA: 28.2 2012

Prosíme autorov textov, aby tento termín dodržali

» Členovia komisie pre rozvoj vzdelávania a kultúry mládeže a športu

Obecné zastupiteľstvo

Vyberáme z deviateho riadneho zasadnutia obecného zastupiteľstva obce Stankovany, ktoré sa konalo 23. novembra 2011

Rokovanie obecného zastupiteľstva otvoril starosta obce Rudolf Baleja. Konštatoval, že sú prítomní všetci poslanci. Obecné zastupiteľstvo bolo uznášaniaschopné.

Správu o plnení rozpočtu podala zamestnankyňa obce pani Katarína Králiková. Hlavná kontrolórka Ing. Mária Straková potom podala ešte komentár k predloženej správe o plnení rozpočtu a upozornila poslancov, aby čerpaniu a plneniu jednotlivých položiek rozpočtu obce venovali pozornosť. Uviedla, že sa znížia príjmy obce, lebo sa schválilo VZN o zákaze hracích automatov. Preto je potrebné zaoberať sa otázkou, ako tento výpadok v rozpočte obce nahradiť. Uviedla tiež, že sa pridáva položka na úhradu el. energie na prevádzku Agroturistického centra regiónu Stankovany.

Informácia o investičnej činnosti v obci:

– výstavba a vyhotovenie obecného parku: starosta uviedol, že spoločnosť Ekofit s.r.o. Kotešová má vyfakturovať za prevedené práce v roku 2011 5 000 €.

– dostavba Agroturistického centra regiónu Stankovany: hlavná kontrolórka podala informáciu o finančných možnostiach obce a o výške úveru, ktorý môže obec prijať na zabezpečenie dostavby Agroturistického centra regiónu Stankovany v maximálnej výške 120 000 eur. Úroky za prvý rok predstavujú asi 4560 eur (teda 4 percentá) a splátky počas desať rokov budú predstavovať 12 000 eur ročne.

Starosta podal ďalšie informácie:

– o výbere staveniska na spevnenie pravého brehu Váhu – vybudovanie oporného múru v Stankovanoch. Stretnutie zvolal Slovenský Vodohospodársky podnik š.p. Piešťany a konalo sa 14. novembra 2011.

– O pokračovaní výstavby kanalizácie – do 23. novembra 2011 je vybudovaných 133 prípojok v Stankovanoch a v Rojkove 3 prípojky. Do konca roku 2011 bude napojených 182 domov. Do konca budúceho roka bude napojených celkom 216 domov, v prípade, že obec bude úspešná pri poskytnutí financií z envirofondov.

– Starosta informoval aj o petícii občanov z miestnej časti Rojkov, ktorí žiadajú dočasne pozastaviť výstavbu kanalizácie.

– O požiadavke regionálneho týždenníka Spoločník o uzavretí zmluvy o poskytnutí príspevku na vydávanie v sume cca 300 €.

– o poskytnutí nenávratného príspevku od firmy TENZA a.s. Brno 600 €, ktorá je zhotoviteľom kanalizácie. Firma požaduje za to vyvesiť transparent s reklamou spoločnosti na akcii pre deti, ktorá sa uskutoční 6.12.2011 (Mikuláš), a ktorá bude z príspevku financovaná.

– O vlámaní do objektu Obecného úradu Stankovany.

DISKUSIA:

Milan Matejčík sa opýtal na možnosť opravy cesty na Laz. Starosta odpovedal, že vzhľadom na pokročilé ročné obdobie, musí zvážiť, či by prípadné betónové záplaty nezmrzli a nepopraskali sa.

Milan Matejčík informoval o zakonzervovaní a napustení tribúny v Rojkove a o tom, že sa opravili jedny dvere na požiarnej zbrojnici v Rojkove.

JUDr. Urban navrhol napísať ďakovný list Ing. Mokrému – riaditeľovi odboru dopravy ŽSK. Ďalej požiadal, aby boli vyvolané rokovania s peňaž-

nými ústavmi vo veci možnosti poskytnutia úveru na dostavbu Agroturistického centra regiónu Stankovany.

Vyberáme z desiateho riadneho zasadnutia obecného zastupiteľstva obce Stankovany, ktoré sa konalo 14. decembra 2011

Rokovanie obecného zastupiteľstva otvoril starosta obce Rudolf Baleja. Konštatoval, že sú prítomní všetci poslanci. Obecné zastupiteľstvo bolo uznášaniaschopné.

Dôvodovú správu k návrhu programového rozpočtu Obce Stankovany na roky 2012 – 2014 prečítal starosta obce Rudolf Baleja. Potom starosta otvoril rozpravu k návrhu rozpočtu.

Do rozpravy sa prihlásil aj hosť Ing. R. Málik a ozrejmil prítomným poslancom niektoré pojmy z rozpočtu a uviedol, že sa bude tento rozpočet v priebehu rozpočtového obdobia upravovať a budú sa operatívne presúvať finančné prostriedky z jednotlivých položiek na iné položky podľa aktuálnych potrieb.

Do rozpravy sa ďalej prihlásila hl. kontrolórka Ing. M. Straková a svoj diskusný príspevok smerovala k tomu, aby ozrejmila prítomným poslancom ako sa spracovával predložený návrh rozpočtu a uviedla, že rezervy v uvedenom rozpočte nie sú, a preto bude veľmi ťažké v ďalších rokoch hospodáriť vyrovnané. V budúcnosti bude potrebné znižovať výdavky resp. zvyšovať príjmy. Za návrh rozpočtu hlasovali všetci.

Hl. kontrolórka uviedla, že rozpočet je základným nástrojom hospodárenia obce.

Odporúčila obecnému zastupiteľstvu návrh programového rozpočtu Obce Stankovany na roky 2012 – 2014 schváliť.

pokračovanie na str.4

OZNAMY

Technické služby Ružomberok oznamujú občanom, že počas zimného vykurovacieho obdobia 2011/2012 sa tuhý komunálny odpad vyváža každý týždeň a to nasledovne: v párný týždeň vždy vo štvrtok a v nepárný týždeň v piatok.

Prípadná zmena odvozu bude včas oznámená!

Ďalší najbližší odvoz:

- piatok 23. decembra

2011 - tuhý komunálny odpad

NOVÉ SPOJE

Oznamujeme občanom a širokej verejnosti, že môžu využívať nové diaľkové autobusové spoje, ktoré sa podarilo vybaviť vedeniu obce na základe požiadaviek cestujúcich z miestnej časti Rojkov.

Autobusy majú odchody:

– Rojkov o 5:57 hod. a príchod na autobusovú stanicu v Ružomberku o 6:10. hod

– Ružomberok o 17:30 hod. a príchod na autobusovú zastávku v Rojkove o 17:47 hod.

– Ružomberok o 18:26 hod. a príchod na autobusovú zastávku v Rojkove o 18:44 hod.

OZNAMY

Pekný cintorín

Cintorín v Stankovanoch počas novembrových sviatkov privítal všetkých návštevníkov, ktorí sa prišli pokloniť svojim blízkym, priateľom a známym, čistý, upravený, osvetlený a s primeraným hudobným doprovodom tak, aby si každý odniesol ten najkrajší dojem. Preto patrí vďaka všetkým, ktorí sa o tento zážitok zaslúžili.

Vianočný koncert

Vypočujte si najkrajšie vianočné piesne a koledy. Pozývame vás na Vianočný koncert v kostole v Stankovanoch.

Na Druhý sviatok vianočný o 17. hodine vystúpia Stanka Lucká a Zuzana Gallová. Vystúpenie doplnia Vendelín Cieško, klavirista Martin Tomek a spevák Martin Nagy. Predvedú sa aj deti z miestnej základnej školy.

Koledovanie

„Dobrá novina“ bude:
- na Narodenie Pána v Kraľovanoch.
- 26.12. Stankovany od Kúta o 13.00 hod.
- 1. januára sa bude v Stankovanoch pokračovať a na Troch kráľov bude koledovanie v Rojkove.

Pokračovanie Obecného zastupiteľstva zo str. 3

Potom starosta otvoril rozpravu k tomuto bodu programu.

Do rozpravy sa prihlásil hosť Ing. Rastislav Máli - člen finančnej komisie a navrhol, aby všetky spoločenské organizácie, ktoré berú od obce dotáciu vo výške viac ako 50 % svojich príjmov, si viedli jednoduché účtovníctvo, aby čerpanie prostriedkov z rozpočtu obce bolo transparentné. Ďalej uviedol, že v rozpočte by mala byť aj položka na krytie rizík a tiež navrhol vykonať inventarizáciu a pasportizáciu majetku obce a jeho ohodnotenie. Požiadal OZ, aby boli k uskutočneniu a realizácii tejto úlohy určení ľudia. Na záver vyzval poslancov aj starostu obce, aby zvolal verejný hovor na tému, ako

ďalej s kultúrnym domom - Agroturistické centrum regiónu Stankovany. Aby sa občanom vysvetlilo, aké máme reálne možnosti a navrhol, aby sa najneskôr v apríli takýto verejný hovor uskutočnil.

Do rozpravy sa ďalej prihlásil JUDr. V. Urban a uviedol, že podporuje všetky návrhy prednesené Ing. Rastislavom Málikom, s tým, že uviedol, že verejný hovor s občanmi by mohol byť aj skôr, napr. vo februári r. 2012.

Starosta preniesol OZ požiadavku na schválenie zmluvy s p. Nechajom z Hubovej na odhŕňanie snehu. Návrh s pánom Nechajom je 20 € na hodinu, oproti minulému obdobiu, keď túto činnosť vykonával p. Lang zo Žažkova. Lang ju je o 1,30€ na hodinu lacnejší.

Starosta predložil návrh Jozefa Bitta, Slov.cor., A. Bernoláka, Žilina, o prenájom pozemku - v miestnej časti Rojkov za účelom prenájmu verejného priestranstva pre postavenie stánku rýchleho občerstvenia.

Starosta informoval, že od 1. 1. 2012 vzniká samostatný právny subjekt „Základná škola s materskou školou Stankovany“.

Starosta informoval o príprave volieb do NR SR - jeden volebný okrsok.

Ďalej informoval o rokovaní so Slovenskou sporiteľňou o možnosti poskytnutia úveru na dostavbu Agroturistického a kultúrneho centra regiónu - Stankovany.

spracovala: lk

Cesta má nový asfalt, ale nie je vyhovujúca

Jediná prístupová cesta pre automobily do Stankovian vedie z Lubochnie. Nedávno ju rozvrtali stroje pre výstavbu kanalizácie. Súčasťou stavebných prác je aj oprava zničeného asfaltového povrchu.

Stavebná firma síce položila na približne kilometrovom úseku nový koberec, avšak vodiči áut veľmi rýchlo zistili, že niečo nie je v poriadku. Okraje starej cesty boli takmer v rovine s trávnatým povrchom. Nový koberec cestu zdvihol a jej okraje nebezpečne stúpili. Keby z nej auto čo i len jediným kolesom zišlo, mohlo by si poškodiť pneumatiky, disky, rozbiť plechovú vaňu, či inak zničiť podvozok. Nová cesta je rovnako široká ako stará, preto, ak idú dve oproti idúce autá, zmestia sa skutočne len o vlas.

Na opravu cesty bol vypracovaný projekt v roku 2009. Šírka cesty bola navrhnutá na 4 metre. Je financovaná z európskych fondov a mala sa začať stavať v septembri tohto roku. „Že je

úzka, som ihneď tlmočil Slovenskej správe ciest. Dodávateľ urobil, čo mohol, viac sa nedalo, lebo by mu to nezaplatili. Na mieste som jednal s riaditeľom ciest a ich technikom. Uznali, že urobili chybu, za ktorú obec nemôže,“ vysvetlil starosta Rudolf Baleja.

Na základe rokovania so zástupcami stavebnej firmy a správcom cesty, sa krajnice dosypali makadamom a pieskom, aby sa predišlo nebezpečnej situácii. Okrem toho, sa vedenie obce dohodlo so Slovenskou správou ciest a odborom dopravy VÚC Žilina na ďalšom postupe. Druhá etapa asfaltovania je naplánovaná na budúci

rok. Opäť príde do Stankovian technika, s ktorou opravia asfalt na cestách priamo v obci.

Dovtedy sa musí obec dohodnúť s vlastníkami pozemkov pri prístupovej ceste medzi Stankovanmi a Lubochnou. Úlohou obce je zmluvne získať ich súhlas na to, aby bola cesta ešte viac rozšírená a doasfaltovaná. Ak pôjde všetko podľa plánov a ľudia budú súhlasiť, už na budúci rok môže viesť do Stankovian plnohodnotná cesta s dvoma pruhmi a chodníkom pre peších. Naviac, obec nebude nová cesta stáť nič, jej rozšírenie bude hradíť VÚC Žilina.

text: SZ

» Krajnice cesty spevnili makadamom a pieskom

Ničím nestarne človek rýchlejšie, ako stálou myšlienkou na to, že zostarne

Aká bola činnosť ZO JDS Stankovany v roku 2011?

Ľudí vždy zaujímalo, čo je staroba. Ich názory na ňu sa odlišujú. Niektorí vidia starnutie ako všeobecné zníženie schopnosti. Iní ako obdobie zvýšenej zraniteľnosti a zníženie nezávislosti a ďalší spája starobu s vrcholom znalostí a múdrosti. Posúďte sami, akí sú naši seniori.

Naša organizácia má v súčasnosti 26 členov. Svoju činnosť zameriavala predovšetkým na športovú, kultúrnu a spoločenskú oblasť. Aktívne sme pomáhali brigádnickou činnosťou počas celého roka pri úprave prostredia okolo kostola a bývalej materskej školy, ktorú nám OcÚ poskytol do nájmu na naše spoločné klubové využitie.

Počas tohto roka sme zorganizovali:

V mesiaci február sme mali spolu s ostatnými organizáciami v kultúrnom dome v Lipte. Sliachoch fašiangové spoločenské stretnutie. V tomto mesiaci sme mali aj výročnú členskú schôdzu za účasti predsedu okresnej organizácie Jozefa Buknu. Tiež sme sa zúčastnili aj Bravčových hodov v meste Gombáš, na ktoré nás pozvali členovia ZO Hubová.

V mesiaci marec sme sa zúčastnili osláv MDŽ v Kultúrnom dome v Ružomberku, ktoré spríjemnila svojim vystúpením skupina SENZI SENZUS. Doma sme si zorganizovali spoločné stretnutie s našimi tohtoročnými jubilantmi.

Oprava stanice dokončená

Železničná čakáreň a stanica už nebudú strašiakom pri vstupe do obce. Po lístok si zájdeme po bezprašnom chodníku, chodník od kostola je konečne osvetlený a zbavený krikov, ple-

V mesiaci máj sme navštívili krásne poľské mestá Krakov a Wieliczku, kde sme obdivovali krásu soľnej bane. Zájazd organizovala ZO Lipt. Štiavnica.

V mesiaci júl sme pomáhali pri oslavách 110. výročia založenia kostola v Stankovanoch. V tomto mesiaci sme zorganizovali pre všetkých občanov našej obce zdravotnú prednášku o problémoch spôsobených kardiovaskulárnymi ochoreniami a srdiečkom, ktorú odprednášala pracovníčka Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Ľubica Benková.

Veľmi vydarenou akciou bolo spoločné stretnutie seniorov susedných obcí – Stankovany, Ľubochňa, Švošov a Hubová, ktoré sa konalo v mesiaci september. Susedom sme ukázali v našom okolí pramene medokýšov a miesta, kde je možné nazbierať veľa liečivých bylín a tráviť krásne potulky. Popoludnie sme už spoločne trávili pri opekačke a speve. Navzájom sme si vymieňali skúsenosti, rodinné zážitky a návrhy na organizovanie podobných spoločných stretnutí do ďalších rokov.

Využili sme krásne jesenné počasie a zorganizovali sme si spoločnú opekačku v priestoroch našej klubovne.

chový prístrešok dostal krajšiu farbu, opravil sa perón.

Ale okrem toho máme najnovší nápis na stanici na Slovensku. Cestujúci z oboch smerov teraz vidia názov zastávky. Na modrom pozadí sa skvie nápis Stankovany. Za to

V mesiaci október sme spoločne so susednými organizáciami navštívili divadelné predstavenia 5 za jednu v Komornom divadle v Martine.

V mesiaci november sme si zorganizovali Katarínske stretnutie s organizáciami Ľubochňa, Švošov, Hubová, ktorého sa zúčastnil aj predseda okresnej organizácie.

O hudobný doprovod na každom spoločnom podujatí sa stará náš člen Vladimír Krúpa aj so svojou hudobnou skupinou.

Počas mesiaca november sme využili možnosť kúpania na ozdravných programoch pohybového ústrojenstva vodoľiebou v termálnom bazéne v kúpeľoch Lúčky.

Rok chceme ukončiť účasťou na vianočnom koncerte hudobnej skupiny KEFÁS a ich hostí v Kultúrnom dome v Ružomberku, kde vystúpi aj známa speváčka Hanka Hulejová s vnučkou Simonkou a Terchovská muzika s Martinkou Bobáňovou.

Našu činnosť finančne a materiálne podporuje aj obecné zastupiteľstvo v zastúpení starostu obce. Veríme, že sa nám aj v ďalšom období spoločne podarí realizovať naše plány.

text: Mária Straková

patrí vďaka našim nezamestnaným, Paľkovi Luckému, ktorý zabezpečil materiál a Antonovi Chorvátovi, ktorý absolvoval návštevy úradov, aby nám železnice opravu povolili.

text: SZ

Čo nové s diaľnicou?

Žiadosť o súhlas na budovanie trinástkilometrového úseku diaľnice medzi Hubovou a Turanmi stále čaká na stole Európskej komisie na schválenie.

Peniaze na výstavbu viaže súhlasné stanovisko Únie s dostatočnými opatreniami pre zníženie dopadov stavby na životné prostredie.

Ministerstvo čaká na vyjadrenie už viac ako rok. Stanovisko Európskej komisie očakáva ministerstvo dopravy už v najbližších dňoch. Do Liptova sa prídu pozrieť zástupcovia Európskej komisie.

„Intenzívne spolupracujeme s komisiou, ktorej predstaviteľia sa chystajú na osobnú prehliadku miesta stavby. Plánovaná diaľnica by, nehľadiac na problémy s prípravou jej výstavby, nemala vypadnúť z programu prípravy a výstavby diaľnic a rýchlostných ciest na roky 2011 až 2014,“ povedal Martin Krajčovič, hovorca ministerstva dopravy.

text: SZ

Vítame medzi nami

Bryan Pukaj » november
Ema Trsťanová » november
Cyril Planieta » november

Opustili nás

Kamil Belko » november
71 rokov
Jozef Čillík » november
68 rokov
František Belko » november
84 rokov
Mária Škutová » november
80 rokov
Emil Mäsiar » november
64 rokov
Bohuslav Straka » december
73 rokov

Manželstvo uzavreli

Ivana Barbušová
a Peter Lovás » november

Futbalový rok 2011 v Stankovanoch

Futbalový rok 2011 z pohľadu nezainteresovaného bol možno ako každý iný. Z pohľadu vnútroklubového to už také jednotvárne a jednoduché určite nebolo, aj keď sa hrá najnižšia okresná súťaž.

A práve táto skutočnosť je akousi výzvou pre celý FK a hlavne pre jeho výbor: vytvárať také podmienky, aby sa stankovský futbal vrátil tam, kam patrí. A aby sa vrátil aj jeho fanúšik. Tu nastal už zásadný obrat. Fanúšik si už odvykol od prehíer a zvyká si na víťazstvá. Už sa nepýta: koľko ste prehrali, ale koľko ste vyhrali? A zvyká si tiež na kultúrnejšie prostredie na domácich stretnutiach.

Už jarná časť sezóny 2010/11 niečo naznačila. Naše mužstvo dosiahlo 5 víťazstiev za sebou, spolu na jar získalo 16 bodov, čo bol 2-násobok toho čo na jeseň 2010. Konečné 5.miesto za 24 získaných bodov nás pred novou sezónou už posúvalo do boja o vrchnejšie miesta v tabuľke. Samotná jeseň tieto prognózy naplnila, keď mužstvo zimuje priebež-

» Družstvo mladších žiakov FK SOKOL Stankovany.

ne na 3.mieste. Počet získaných bodov mohol byť však väčší, nebyť zbytočných prehíer doma s L.Osadou a na ihrisku v Kalamenoch. Nebyť týchto zbytočných zaváhání, naši mohli reálne na jar ešte zabojovať o postup... Takto to majú Lúčky jednoduchšie. Neostáva nám nič iné, len so ctou dohrať jarnú časť, zmobilizovať sily a v nasledujúcej sezóne už zabojovať o II.triedu. Samozrej-

me, je to v rukách či nohách hráčov. Oni musia chcieť, veď podmienky na to majú veľmi dobré. To chcenie však u viacerých absentuje. Chýba aj väčšia zanietenosť pre samotný futbal, čo sa potom premieta v tréningovej morálke. Tu sú najväčšie rezervy.

Mladší žiaci

V tomto roku sme do súťaže prihlásili aj družstvo mladších žiakov. Historicky sa

tak jedná o prvé účinkovanie nášho družstva tejto vekovej kategórii v organizovanej súťaži v rámci okresu.

Pri posudzovaní samotných výsledkov, ako aj umiestnenia v tabuľke, treba objektívne brať do úvahy, že naše družstvo sa začalo vlastne tvoriť a pripravovať v lete tohto roku, že vekový priemer hráčov je určite najnižší zo všetkých družstiev, a že máme aj najviac dievčat na súpiske.

Dôležitejšie ako tieto skutočnosti je však to, že sa podarilo tieto deti priťahovať na ihrisko k pravidelnému športovaniu. A to je najväčšie víťazstvo.

A za to patrí poďakovanie trénerovi a vedúcemu mužstva v jednej osobe, Pavlovi Šimovi.

Okrúhle výročie

Cez letnú prestávku sme usporiadali futbalový turnaj pri príležitosti 20. výročia otvorenia futbalového ihriska po jeho rekonštrukcii. Po-

» Účastníci turnaja 16.7.2011

III. A TRIEDA DOSPELÍ

	družstvo	zápasy	výhry	remízy	prehry	skóre	body
1.	Lúčky	8	7	1	0	31 : 8	22
2.	Val.Dubová	8	5	2	1	24 : 12	17
3.	Stankovany	8	4	1	3	27 : 14	13
4.	Hrboltová	8	3	3	2	20 : 31	12
5.	Kalameny	8	3	2	3	11 : 14	11
6.	Lipt. Osada	8	2	2	4	14 : 21	8
7.	Gôtovany	8	2	1	5	13 : 19	7
8.	L.Vlachy	8	2	1	5	15 : 27	7
9.	Ivachnová	8	1	1	6	12 : 21	4

» Svoj voľný čas obetovali zelenému športu

časie sa s nami trochu zahralo a tak sme turnaj boli nútení presunúť na náhradný termín, 16.7.

Turnaja sa zúčastnili „A“ mužstvá zo Švošova, Hubovej, Lubochne a domáceho FK. Jeho víťazom sa stalo mužstvo TJ Havran Lubochňa.

Hneď na druhý deň, 17.júla, sme usporiadali futbalový turnaj mladších žiakov za účasti družstiev:

z Tvrdošína, Istebného, Vrútok, Turian, Lubochne a nášho družstva. Víťazom sa stali mladší žiaci z Tvrdošína.

Výborné počasie ako aj kvalitná hracia plocha prispeli k zdarnému priebehu oboch podujatí.

Pri príležitosti už spomenutého 20. výročia otvorenia ihriska, výbor FK zvolal na 5.7.2011 slávnostnú členskú schôdzu. Na túto pozval bývalých členov klubu, ktorí mali najväčší podiel na tejto rekonštrukcii.

Pozvanie prijal aj predseda Liptovského futbalového zväzu, Vaňo Jaroslav. Z jeho rúk pozvaní prevzali pamäťové plakety a tiež zväzové ocenenia ako výraz vďaky za to, čo pre klub vykonali.

Pri tomto výpočte nemožno opomenúť ani vý-

MLADŠÍ ŽIACI

	družstvo	zápasy	výhry	remízy	prehry	skóre	body
1.	L.Teplá	8	7	0	1	45 : 7	21
2.	L.Lúžna	8	6	2	0	29 : 11	20
3.	L.Sliache	8	5	2	1	22 : 12	17
4.	Ružomberok	8	4	1	3	41 : 17	13
5.	Dúbrava	8	3	0	5	18 : 29	9
6.	Kalameny	8	3	0	5	12 : 30	9
7.	Lubochňa	8	2	2	4	24 : 35	8
8.	Lisková	8	2	1	5	17 : 21	7
9.	Stankovany	8	0	0	8	6 : 52	0

Výsledky nášho družstva ml.žiakov v jesennej časti

1.kolo :	Stankovany	- L.Sliache	3 : 5
2.kolo :	Stankovany	- Lubochňa	1 : 7
3.kolo :	Kalameny	- Stankovany	3 : 1
4.kolo :	Stankovany	- L.Teplá	0 : 12
5.kolo :	Lisková	- Stankovany	5 : 0
6.kolo :	Stankovany	- voľno !	
7.kolo :	Dúbrava	Stankovany	5 : 0
8.kolo :	Stankovany	- L.Lúžna	1 : 5
9.kolo :	Stankovany	- Ružomberok	0 : 10

znamnú skutočnosť, akou bola technická úprava hracej plochy firmou Ekofit, v rámci obnovy zelene obci. Táto úprava pozostávala z chemického postreku proti burine, prevzdušnenia, dosiatia trávy, ako aj vypieskovania celého ihriska.

Výsledkom tohto, ale aj z dôvodu zvýšenej starostlivosti zo strany výboru FK je

to, že na kvalitu hracej plochy môžeme byť naozaj hrdí.

Ako už bolo v úvode spomenuté, rok 2011 z pohľadu klubu nebol naozaj tuctový. Vyžadoval si zvýšené úsilie zainteresovaných, aby sme všetky úlohy k spokojnosti splnili.

text: Pavol Škuta

» Ocenenie za prínos futbalu v Stankovanoch odovzdali aj Jozefovi Pečkovi

» Zaslúžili sa za rozvoj a šírenie dobrého mena stankovského futbalu

Vianoce na Podšípe

Na Vianoce, tak ako všade inde, sa pripravovali aj obyvatelia osady Podšíp, avšak s malými odlišnosťami.

Príprava na sviatky

To, že prichádzanú Vianoce, bolo vidieť vo všetkých domácnostiach. Bolo to skutočne milé a láskavé. V tejto dobe, kto mohol, dochádzal zavčas ráno do kostola na roráty.

Niekoľko dní pred štedrým večerom zašli otcovia alebo starší chlapci odňať jedličku, ktorú ukryli niekde v humne, aby ju nenašli deti.

Potom prišla náročná úloha, nanosiť z válovov vodou do všetkých nádob pre domácnosť, ale najmä dobytok. Pri silných mrazoch bolo vo válo-

voch len málo vody, bolo treba pre ňu zísť niekedy až na periská a brodiť sa v hlbokom snehu po pás. Narezala sa sečka pre dobytok a nanosilo drevo z povaly, kde sa sušilo. Bolo treba vykonať veľa potrebných prác. Toto všetko s robilo preto, aby vianočné sviatky boli pokojné.

Rodiny sa dohodli, ktorý chlapec pôjde ten-ktorý rok do dediny ku kostolníkovi po obilky. Dali mu košíček, a keď prišiel dole do dediny, ten ho už čakal, dal mu do košíčka balíček s oblátkami, na ktoré napísal mená rodín. Keď sa chlapec vrátil, prišiel do každej domácnosti. Skôr než ich odovzdal, zarecitoval: „Vinšujem vám tieto hody sviatky, aby vám dal Pán Boh zdravia, šťastia, ... a tak ďalej.

Neskoro večer, keď už detičky pospali, otcovia doniesli do izby jedličku, zavinšovali a potom ju osadili do stojanu. Mamy ju so susedami ozdobili. Detičky, keď sa ráno zobudili, videli tú náheru a boli presvedčené, že stromček priniesol Ježiško.

Keď bola v roku dobrá úroda obilia, gazdinky piekli v rúrach koláče, niektoré piekli v peciach chlieb.

Pred pečením, aby zistili či je pec riadne rozpálená, rozvalkali cesto, položili ho na drevenú lopatu a vložili do pece. Nazývali ho poplanok. Keď ho z pe-

ce vybrali, natreli ho maslom, posypali cukrom. Nádhorne rozvoniaval a bola to vynikajúca pochúťka.

V predvianočnom období sa rodičia ani deti nenaháňali po obchodoch, netrávili čas kupovaním darčiekov. Nutné potreby a potraviny, ako bol cukor, soľ, zápalky, petrolej, nakúpili v dedine a všetko ostatné si dopestovali alebo dochovali doma.

Preto príprava na Vianoce prebiehala pokojne, bez stresov a s očakávaním narodenia Ježiška.

Vianočné sviatky a štedrý večer

Vždy sa našiel niekto, kto prišiel do zvonice a zazvonil o piatej hodine poďvečer.

Vo všetkých rodinách a domácnostiach nastal čas sadnúť za štedrovečerný stôl. Priebeh večere a jedlo bolo také, ako boli tradície a zvyky v liptovských rodinách. V kapustnici sa varili údené rybky, ktoré ulovili ľudia v Orave už v apríli na takzvané trle.

Po večeri nikto pod vianočným stromčekom darčeky nehľadal, lebo tam žiadne neboli.

Potom sa rodiny teplo obliekli, vyšli von, kde sa stretli s ďalšími rodinami. Spoločne prechádzali dom od domu a spievali vianočné piesne, ktoré sa odrážali od majestát-

neho vrchu Šíp a zasnežených chotárov. Po spevoch sa mládež odobrala do dediny, kde sa spojili s ostatnými spevákmi. Prechádzali celou dedinou a oznamovali narodenie Ježiška.

Pred polnocou zišli aj ostatní obyvatelia Podšípu, a tak sa spoločne zúčastnili polnočnej sv. omše.

Dost bolo takých, ktorí sa ráno zúčastnili pastierskej svätej omše a až na malé deti, nikto nevynechal návštevu kostola v Prvý ani Druhý vianočný sviatok. Boli to skutočne požehnané, šťastné a veselé Vianoce.

Vysviacka domu, koleda

Okolo troch kráľov kňaz v kostole oznámili, ktorý deň bude vysviacka domov v osade Podšíp. Nech bolo akékoľvek zlé počasie, sprievod koledníkov do osady prišiel.

V prvom dome si kňaz aj miništranti, navliekli chrámové rúcha a začali s obchôdzkou domu. Pred každým domom ich očakával gazda alebo gazdiná. Príchod k obydliam oznamovali miništranti vyzvánaním na spiežovcoch. Do domu vstupovali prví miništranti, kňaz, rektor, kostolník a dvaja chlapi. Všetci zborovo spievali: „Raduj sa ľudské stvorenie, prišlo k nám na svet spasenie, radujme sa veselme sa v tomto Novom roku...“

Kňaz spolu s miništrantmi vysväcovali dom, rektor písal futro domu známe G.M.B. a rok. Kostolník zobral peniaze, ktoré boli pripravené na stole a chlapi vysypali do vreca obilie, ktoré bolo vo väčších nádobách. Kňaz dal každému pobožkať kríž a sprievod odišiel.

Po príchode ostala v miestnostiach nádherná vôňa tymianu. V srdciach, myšliach v dušiach prítomných zostala nezabudnuteľná spomienka na krásnu chvíľu.

Prečo sa dávalo obilie pri tejto kolede? Preto lebo farár choval kravičky ale aj ošípané.

text: Anton Chorvát

Drahí spoluobčania, milá mládež!

Začínajú Vianoce a končí sa rok 2011, ktorý bol zároveň mojím prvým rokom v najvyššej funkcii. Po prvýkrát sa Vám môžem prihovoriť ako starosta obce a podeliť

sa s Vami so svojimi radosťami a starosťami ako aj vysloviť úprimnú vďaku všetkým, ktorí akoukoľvek mierou pomohli zlepšovať život v našej obci.

Bol to rok ťažký a náročný nielen pre funkcionárov a predstaviteľov obce, ale aj pre veľa našich spoluobčanov.

Na území našej obce prebiehali, ale aj v súčasnosti prebiehajú, veľké a náročné investičné akcie. Podarilo sa nám dokončiť a po viacerých reklamáciách od dodávateľa aj prevziať novovybudovaný park, ktorého hodnota dosiahla výšku 100 tisíc €, z čoho sme už 80 tisíc € zaplatili, ale ešte stále nám zostáva doplatiť 20 tisíc €, ktoré nám ale v rozpočte obce chýbajú.

Ďalšou rozsiahlou investičnou akciou je rozostavaná budova Kultúrneho a Agroturistického centra – bývalého KD, ktorého pôvodná cena na základe výsledkov verejnej súťaže predstavovala takmer 1 milión 500 tisíc €, čo bolo viac ako 43 miliónov slov. korún.

Robíme všetko preto, aby sme stavbu dokončili a skolaudovali v budúcom roku a znížili jej náklady o niekoľko stotisíc eur.

Aj napriek veľkému úsiliu všetkých nás, stále nám bude chýbať na jej dokončenie takmer 300 tisíc eur. Zabezpečiť tieto financie je úloha veľmi ťažká a náročná nielen pre starostu, poslancov či pracovníkov obce ale aj pre všetkých našich občanov.

Termín dokončenia tejto stavby bol ešte pred mojím nástupom posunutý o 36 mesiacov až na rok 2014 a to z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. To si však nemôžeme dovoliť a nesmieme to ani pripustiť, pretože by sme museli štátu vrátiť takmer 450 tisíc €, z ktorých sme už časť dostali, resp. ešte dostaneme.

Stavba musí byť definitívne skolaudovaná do septem-

bra 2012. V opačnom prípade prideme o všetky peniaze, ktoré nám boli na túto stavbu poskytnuté. Pre vedenie obce je preto jej dokončenie úlohou číslo jeden.

Ďalšou veľmi rozsiahlou investičnou akciou je výstavba Kanalizácie a čistiarne odpadových vôd v Rojkove.

Doteraz je vybudovaný od vstupu do Stankovian až po čistiareň v Rojkove hlavný kanalizačný zberač a na jeho trase sú napojené všetky rodinné domy a nie len niektoré, ako tomu malo byť pri zahájení kanalizácie. Naším cieľom v súčasnosti ostáva odkanalizovať v tejto etape ľavú časť Stankovian a pravú stranu Rojkova. Postupne budeme jednať o možnosti odkanalizovania celej obce, ako neustále od Vodárenskej spoločnosti a.s. Ružomberok pri jednaniach požadujeme. Počas výstavby kanalizácie sa dorába realizačný projekt na budovanie kanalizácie v ďalších častiach obce.

Je to náročná akcia, ktorej budovanie nám spôsobuje určité obmedzenia, sme obťažovaní hlukom, prachom a nečistotou. Preto Vás prosíme o trpezlivosť a porozumenie, pretože podobná situácia je aj v susedných obciach, a podľa vyjadrenia ich starostov aj u nich je to podobné a veľakrát aj horšie.

Popri týchto náročných akciách sa podľa finančných možností snažíme takmer denne zlepšovať kvalitu života a riešiť potreby a požiadavky našich občanov.

V rámci protipovodňových opatrení sa nám podarilo s Povodím Váhu Ružomberok vybagrovať korytá potokov z Polôňky a od cintorína

na až po Váh. Od Rojkova až povyššie Strakova sa na základe súhlasu vyrúbali brehy okolo Váhu a korytá potokov. Konár z drevín budú zoštíepkované a drevná hmota bude odvezená na náklady Povodia Váhu. Obec si z tohto výrubu zabezpečila palivo na vykurovanie budovy obecného úradu a miestnej školy.

V rámci aktivačných prác boli vyčistené korytá potokov, obnovené okolie železničnej stanice, upravené verejné priestranstvá a nezamestnaní pomáhali pri všetkých kultúrno-spoločenských podujatiach v obci, ktoré sa konali.

Podľa požiadaviek občanov sme nainštalovali ďalšie svietidlá na verejnom osvetlení a som rád, že sa nám podarilo osvetliť kostol aj z východnej strany, čím sa zvýraznila jeho krása ale zároveň sme zvýšili jeho bezpečnosť.

Obec prispela svojou mierou pri oslavách 110. výročia postavenia kostola, slávení svätej omše Pod Šípom, ale aj slúžení sv. omše pri kaplnke. Tu sa nám podarilo aj spíliť poškodenú lipu, ktorá ohrozovala samotnú kaplnku, jej návštevníkov ako aj okolité stavby. Podobne boli opílené stromy v areáli ZŠ s MŠ, ktoré ohrozovali bezpečnosť detí a pracovníkov školy. Navyše sme v tomto areáli vybudovali aj nové pieskovisko, ktoré spĺňa hygienické požiadavky pre deti z MŠ.

Počas celého roka sme venovali veľkú pozornosť areálu cintorína, ktorý bol pravidelne kosený, vyvážaný bol veľkokapacitný kontajner podľa potreby a pravidelne sme sa starali o Dom smútku. Počas sviatkov Všetkých svätých a Pamiatky zosnulých sme celý týždeň púšťali reprodukovánú hudbu a pre návštevníkov cintorína boli k dispozícii otvorené WC, čo bolo zo strany verejnosti hodnotené veľmi kladne, a preto by sme chceli v tomto pokračovať aj naďalej.

Myslím si, že sme dôstojne oslávili aj Deň matiek, Mesiac

úcty k starším, na úrovni bolo stretnutie s Mikulášom pod novoosvetleným stromčekom a opäť sa tešíme na stretnutie pred kostolom po polnočnej svätej omši tentoraz pri živej hudbe, ktoré plánujeme spolu s urbánnym spoločenstvom.

Aj takéto duchovné, kultúrno-spoločenské a športové podujatia napomáhajú budovať jednotu ľudí a utužujú vzájomné vzťahy. Pri nich aspoň na chvíľu zabudneme na choroby, problémy či každodenné starosti.

„Nech sú vianočné sviatky príjemným zastavením.“

Drahí spoluobčania, milá mládež!

Vianoce stoja pri dverách a Nový rok 2012 čaká na pozvanie. Nech sú vianočné sviatky pre Vás a Vaše rodiny príjemným zastavením, aby ste všetci od tých najmenších až po tých najstarších načerpali veľa radosť do života a silu prekonať všetky prekážky a nástrahy života, ktoré nám nastávajúci rok 2012 do cesty prinesie.

Nech Betlehemske Svetlo, ktoré prišlo na svet, prežiarí naše srdcia aj náš svet svojou láskou teraz i po celý budúci rok.

To Vám všetkým zo srdca želám a prajem vo svojom mene i v mene celého obecného zastupiteľstva a pracovníkov obecného úradu.

**Rudolf Baleja
starosta obce**

Aké boli...

Dovoľte mi zamyslieť sa, aké boli Vianoce kedysi. V každom človeku aspoň raz zarezonuje myšlienka vrátiť sa do rokov, keď v ňom prúdila mladistvá krv.

Tí skôr narodení mi dáte určite za pravdu, že Vianoce neboli kedysi také ako sú dnes.

Predovšetkým neboli také bohaté čo do štedrosti vianočného stola, či balíčkov, alebo darčiekov pod stromček. Boli o to štedrejšie, že boli úprimné, nefalšované, dominovali skromnosťou s cítením príchodu betlehemského dieťatka.

Ježiško bol pre nás predovšetkým oslávenec v našich príbytkoch a nie hosť. Vianoce boli pre mňa aj krásne vinšovačky, ktoré sme ako

deti rozdávali po príbytkoch v našej obci a dostali sme za ne po oriešku alebo jabĺčku. „Vinšujem vám tieto hody sviatky, aby vám dal pán Boh zdravia, lepších rokov dožitia, vo dvore príchod, lásku, svornosť, pobožnosť, pochválený buď pán Ježiš Kristus,“ ozývalo sa spreď prahov mnohých kresťanských rodín.

V období, na ktoré spomínam, neboli televízory, internet, či mobily a iná technika, ktoré dnes človeka tlačia niekde do neznáma a opanťávajú jeho zmysľovanie. Vtedy boli len maličké zelené monoskopy na rádiách, ktoré len kde-tu blikali v domčekoch našej dediny.

Symbolom Vianoc bol aj živý vianočný stromček, ktorý voňal prírodne jedličkovou vôňou a červenými jabĺčkami.

Tešil som sa na štedrú večeru, keď si zasadla, v čase zvo-

nenia kostolných zvonov, celá rodina. Hlava rodiny začala večeru pri zapálenej sviečke a krížiku ďakovnou modlitbou za štedrosť na vianočnom stole, za zdravie šťastia celej rodiny.

Predkrm večere už tradične bývali a sú vianočné oblátky s medom, ktoré sme všetci chodili kupovať do Stankovian ku pani Kotekovej.

Po večeri sme si rýchlo išli pozrieť balíčky pod stromček, ktoré nám priniesol Ježiško. Starostlivo boli zabalené v priesvitnom červenom papieri zaviazané farebnou stužkou.

Čaro Vianoc umocňoval spev koledníkov, nás detí, ktoré po večeri chodili spievať po dedine či už Dobrý pastier sa narodil, alebo Plešajte všetci ľudia a iné vianočné pesničky, ktoré sa tak tichučko niesli na snehových

vločkách. Vyvrcholením bola návšteva kostola na polnočnej sv. omši. Veľmi som sa tešil, keď sa v kostole na záver omše zhasli všetky svetlá a začali znieť prvé tóny piesne Tichá noc. Ľudia si po omši podávali ruky, ich stisk znamenal, že sa človek zmenil, zlomila sa jeho nenávisť a boli si vtedy všetci určite blízki.

Už len nostalgicky spomínam, aké naozaj boli krásne, na zasneženú dedinu s veľkými závejmi, výbornú sanicu pre všetky deti z Rojkova, ako sa spúšťali dole Kopaním, len dokresľovali tú krásnu sceneriu najkrajších sviatkov v roku.

Srdečné, pozhnané sviatky a šťastlivý nový rok v dobrom zdraví Vám želá autor.

text: Vendelín Čieško

Stankovské prezývky - prímenia

Tento článok vznikol na podnet Jána Lysého Marek, ktorý začal prímenia k jednotlivým priezviskám zbierať a priniesol mi ich, aby sme ich uverejnili v obecnych novinách.

Niektoré prímenia som doplnil na základe rozhovorov s pamätníkmi, až vznikla celkom pekná zbierka týchto prímení, je ich okolo 145.

Najviac prezývok je u tých priezvisk, ktoré sa vyskytovali v obci vo väčšom počte, ich nositelia preto dostávali prezývky či prímenia, aby ich takto odlíšili.

Pretože vo väčšine publikácií, ktoré sa zaoberajú etnografiou sú zachytené aj prímenia či prezývky, rozhodli sme sa prímenia, ktoré sa viazali k priezviskám a obyvateľom našej obce uverejniť, pretože doteraz takto súhrnne ešte publikované neboli.

Adamec - Mušo, Mušula,
Babala - Kukuč, Pudiš, Alikáč, Babariba, Klaván,
Bagan - Máček, Čula,
Baleja - Hron,
Belko - Mudrák, Hajdúch,
Božek - Strečnan
Brnčal - Hukanka, Pripín,
Brveník - Kročko,
Buliak - Trafikant, Bebek, Krčmár,
Burgan - Mamaj, Mica,
Čieško - Kudlík, Kučma, Švenko, Jando, Merdo,
Domský - Buša,
Dubovec - Surový, Gerebí, Mamáč,
Dvorštiaková - Backová,
Ficko - Cifra,
Fúra - Gongel,
Gašper - Husár,
Hadač - Borčan,
Halama - Talian,
Holdoš - Fujko, Rus,
Hromadová - Kišasonka,
Huntata - Bakoš, Klúčik, Burko,
Chorvát - Dalek, Kučera,

Chovanec - Škodrbaj, Kabel, Nemec, Klavá, Smrkon,
Chylla - Pajaj,
Janík - Peták,
Karas - Šunda,
Klencová - Cipa,
Koteková - Rajfercka,
Krúpa - Šklbáň,
Kučeriak - Mava,
Lacko - Kiči, Zhorok alebo Zorko, Mudaj, Tušman, Drapčo, Sumo, Gajdoška, Šuhaj, Hajsora, Hajder,
Letko - Laurin, Hevko, Šmálik, Macháč,
Lysý - Marek, Gonos,
Matula - Šmidák, Brnovka,
Matúška - Tlačko,
Melek - Vanko, Záveský,
Miková - Šuránka,
Miššík - Plomba, Polka,
Mudaj - Šebík,
Nemček - Stacho,
Olos - Katruška,
Palovič - Milová, Sedmák, Borovička, Cejko, Kemajna,
Paparčík - Papara,
Pečko - Červen, Košút, La-piš, Pupa, Suchý,
Pekár - Hrachár,
Prídavok - Hrkút, Včela,

Samuel - Páta, (Mila Páta),
Smoliar - Biskup, Hana Basa,
Straka - Vajdík, Gazda, Babin, Strapák, Šípka, Kajo,
Šimo - Svrček, Kurnát, Gajdoš,
Škuta - Líška, Lupák, Verin, Kaša, Žažkovec, Klučár, Bulička, Omasta, Muco, (prezývka Bulička sa v 19. storočí pripisovala ku priezvisku Michalek)
Špidus - Kočiš,
Štúr - Brčka, Koník, Haško, Kulišan, Drbel,
Švábik - Kalman,
Tatár - Pánbožko, Vajner, Kakaj, Bunda, Milich, Šverel,
Trasoň - Papek, Pavnoš,
Tulinský - Valaška,
Urban - Medzár, Kujon, Oplen, Burko, Jurov, Švošovka, Kukuč, Kočiš,
Vraštiak - Sklár,
Zrník - Šedivec, Pavko, Jeleník, Študent, Mrduc, Backová, Kotej.

Zozbierali Ján Lysý Marek a JUDr. Vladimír Urban

Odkedy sú Vianoce?

„Čo by si chcel pod stromček? Čo by ťa potešilo?“ táto otázka nás sprevádza od útleho detstva, a hoci sa jej naliehavosť s pribúdajúcimi rokmi znižuje, v kútku duše každý z nás túžobne čaká, aké prekvapenie nájde na Štedrý večer pod vianočným stromčekom.

Málokedy – ak vôbec – sa nás niekto spýta: „A čo by si chcel darovať?“ Kniha Slepacia polievka pre dušu rozpráva aj príbeh o tom, ako Paul dostal na Vianoce od svojho brata auto.

Na Štedrý deň videl, ako sa okolo neho s nemým úžasom obšmieta asi jedenásťročný chlapec. „To je vaše auto, pane?“ opýtal sa.

Paul prikývol a vysvetlil mu, že auto dostal od brata na Vianoce.

Chlapec zostal ako obaorený. „Pánečku, keby som aj ja...“ a na chvíľu sa odmlčal.

Paul, pravdaže, vedel, čo chce chlapec povedať. Urči-

te by aj on chcel mať takého brata.

No chlapec povedal niečo nečakané: „Keby som aj ja mohol byť takým bratom.“

Paul sa prekvapene pozrel na chlapca a bez dlhého váhania mu ponúkol, aby sa s ním previezol v novom aute.

Chlapec s neskrývanou radosťou súhlasil. Po krátkej jazde sa spýtal svojho nečakaného dobrodinca, či by nemohli ísť popred ich dom. Paul sa pousmial, lebo predpokladal, že vie, o čo chlapcovi ide. Chce, aby ho všetci susedia a známi videli, ako sa vezie domov v novom aute. Opäť sa však zmýlil.

Chlapec ho požiadal, aby pred ich domom zastavil. Rýchlo vybehol hore schodmi a po chvíli Paul počul, ako sa pomalým krokom vracia. Na rukách niesol svojho malého ochrnutého brata. Posadil ho na schodík pred domom, pritisol sa k nemu a ukázal na auto.

„Tak tu je, Buddy. Je to presne tak, ako som to to ho-

voril hore. Jeho brat mu ho daroval k Vianociam, takže ho nestálo ani cent. A jedného dňa ti aj ja kúpim také isté. Potom na vlastné oči uvidíš všetky tie nádherné veci vo vianočných výkladoch, o ktorých som ti hovoril.“

Paul vystúpil z auta a posadil postihnutého chlapca na predné sedadlo.

Jeho starší brat si s rozžiarinými očami sadol dozadu a táto trojica sa spoločne vydala na nezabudnuteľnú jazdu do sviatočným mestom.

V ten Štedrý deň Paul pochopil Ježišove slová: „Požehnaný je ten, kto dáva ...“

(porov. Lk 14, 12-14).

Mladý muž vďaka malému chlapcovi pochopil, v čom tkvie pravá radosť a podstata ľudského života. Kiež by sme to aj my pochopili a rozdávali okolo seba porozumenie, lásku, ochotu.

Lebo ani Boha sa nikto nepýtal, čo chce darovať ľuďom. Vo svojej nekonečnej láske sa v plnosti času rozhodol darovať nám to najcennejšie, čo má – samého seba vo svojom vlastnom synovi. A odvtedy sú Vianoce.

text: Ivan Šulík

Najkrajšia vianočná pieseň „Tichá noc, svätá noc“

Vianoce, počas ktorých by celkom nikde a ani raz nezaznela pieseň Tichá noc, svätá noc, by sa už celkom isto zdali akési chudobnejšie.

Nie div, veď jej krásne slová a nežná chytľavá melódia ich atmosféru a čaro umocňujú a dotvárajú už 192 rokov. Za ten čas sa stala akousi celosvetovou neoficiálnou hymnou Vianoc. Vo Vianočnom období sa spieva už vo viac ako 200 jazykoch po celej zemeguli. A hoci po prvý raz zaznela na Vianoce v roku 1818 v kostolí-

ku v rakúskom Oberndorfe, dnes sa často hrá a spieva i na adventných a predvianočných koncertoch.

Text piesne zložil Joseph Mohr (1792-1848), rodák zo Salzburgu, hudbu učiteľ Franz Waver Gruber (1787-1863) z Arnsdorfu, ktorý v Oberndorfe zastupoval organistu. Jozeph Mohr požiadal Franza X. Grubera, aby k jeho básni skomponoval vhodnú melódiu s dvoma sólovými hlasmi a so sprievodom gitary, lebo miestny kostolný organ bol pokazený. Ako vo svojej knihe Vianoč-

né príbehy pre potechu duše (vydavateľstvo Portál, 2006) uviedol jej autor Bruno Ferrero, len čo Mohr pri nácvi-ku vianočných kolied s deťmi v kostole stlačil klávesy, z organu vybehlo zo dvadsať myši a za nimi mačka a kostolom sa rozľahol dosť čudný zvuk – myši totiž rozhrýzli organový mech

Zdanlivo zúfalá situácia však predstavovala len živnú pôdu na to, aby z nej vykvitol nádherný kvet pre sluch. A to dokonca za necelú hodinu. Podľa tradície totiž Gruber, dojatý textom piesne a jeho posolstvom pokoja a lásky, skomponoval nesmrteľnú melódiu ani nie za 60 minút.

Od chvíle, čo skladba Tichá noc, svätá noc odznela na polnočnej svätej omši v Oberndorfe, sa rýchlo rozšírila nielen po celom Rakúsku, ale aj v iných krajinách.

Do zabudnutia však neupadli ani jej autori kňaz Jozeph Mohr a učiteľ a organista Franz X. Gruber.

Na Gruberovu pamiatku je zas na škole v Arnsdorfe, kde po štúdiách pôsobil ako organista, pamätaná tabuľa pripomínajúca rodisko piesne Tichá noc, svätá noc a dom, v ktorom skladateľ a autor ešte ďalších asi 90 skladieb zomrel, zdobí jeho reliéf.

text: Jana Martinková

FOTOgaléria z Mikuláša

» Detičky Mikuláša túžobne očakávali

» Hoci bolo pri Mikulášovi tesno, darčeky dostali všetci

O Vianociach a daroch

Pamätám sa, keď som bol malý chlapec, rád som sa prehrabával v starých fotografiách u svojich starých rodičov.

Raz som tam našiel fotku, zažltnutú, vytiahnutú, ale dalo sa na nej rozoznať, že sprítomňuje prastarých rodičov s deťmi pri štedrovečernom stole. Vianočný stromček mali zavesený na plafone a bol ozdobený slamou. Na stole mali drevené misky, v strede stola väčší hrniec... no a čo nesmiem vynechať, že všetci sa snažili na fotografii nejako dôstojne vyzeráť. Zapamätal som si len to, že aj keď mi bolo smiešne z toho, že to, čo vidím je štedrá večera, očaril ma ich pohľad. Sršal šťastím, radosťou.

Dnes, prežívame ináč Vianoce. Stôl nie je prázdny. Je tam prenesené takmer celé Tesco. Stromčeky a Betlehemy sú preplnené. Čo sa však skrýva v našich pohľadoch? Čo vyčítajú z našich pohľadov na zažltnutých fotografiách tí, čo sa raz budú prehrabávať v albumoch?

Zvestujem vám veľkú radosť: Dnes sa vám v Dávidovom meste narodil Spasiteľ, Kristus Pán. Týmito slovami

sa pastierom oznámila veľká radosť. Túto radosť by sme mali dnes prežívať všetci do jedného. Ježiš sa narodil preto, aby sa daroval svetu. Azda každý z nás má v pamäti zachovaný obraz malého dieťaťa Ježiška. Táto drobná postavička má nám všetkým povedať, že Boh nie je tvrdým, bezcitným sudcom. Tento obraz je nám sympatický a vyvoláva v nás radosť.

Ježiš sa teda na Vianoce stal darom pre nás všetkých. A my máme prežívať radosť z narodenia. Samozrejme, že predovšetkým jeho. Ale aj z nášho. Treba nám veriť v narodenie. Ale treba nám veriť aj v naše znovuzrodenie. Aj Nikodém sa domnieval, že po rokoch, ktoré má za sebou, už sa nemôže narodiť. Myslel si, že človek v istom veku sa už nemení. Už mu v jeho hriešnosti, ktorá si vybudovala pancier nezostáva nič iné, iba rezignovať. A predsa ten pancier pukol a vyrazil akýsi nový púčik. Spoznal Krista, ktorý sa mu daroval a on sa otvoril pre svet a ľudí okolo seba. Stal sa tiež darom.

Na Vianoce sa navzájom obdarúvame. Hory darčiekov, metráky elegantného papie-

ra, kilometre pozlátených nití, blahoprajné pozdravy, plné mobily pekných aj trápnych SMS.

Isteže, aj to je potrebné. Ale aby sme splnili Bohu dlh za jeho narodenie, nemôžeme iba obdarovávať, ale musíme sa stať darom. Pre všetkých. Možnože toto poslanstvo Vianoc už nie je také lákavé a dojímavé. Ako sa dokážeme vyrovnávať s tajomstvom Vianoc, ktoré nás pozýva darovať sa?

Pre mnohých ľudí sa práve dnešný deň stáva tým najsmutnejším dňom. Pretože sa nevedia darovať. Niektorí sa cítia osamelí, opustení alebo zanedbaní. Niektorí

sa izolujú sami. Azda tým najosamelejším človekom je ten, kto sedí v obývačke obklopený vlastnou rodinou, ale nikto sa mu neprihovori. On však vie vo svojom vnútri, že to spôsobil sám. Potrebuje znovuzrodenie, aby sa mohol stať darom pre všetkých.

Vydajme sa všetci na cestu smerom k chudobnému, krehkému a ohrozenému Novorodencovi a donesme mu to, čo sme si zachovali ako najvzácnejšiu túžbu z Vianoc – vôľu znovuzrodiť sa pre konanie dobra. Rozdávejme sa teda. Vianoce sú dňom dávania.

text: Miloš Labaš

